

KRISTENTROEN - INGEN TRO PÅ TROEN

Av Kåre Svebak

Det hender at bekjennende kristne gir inntrykk av å tro på «min tro». Inntrykket befester forestillingen om «religiøse» mennesker, som om kirkens tro er relevant for noen, men ikke for meg.

Historisk sett er det her tale om en religionsteori fra slutten av 1700-tallet (romantikken). Virkningen er en usaklig og manipulerende fremstilling av kirkens tro – den *nytestamentlige* tro. Slik unngår man det unike og usammenlignbare ved kirkens tro og praksis, for mange har interesse av å fremstille kirkens tro som et tilbud underlagt relativismens terror.

Kristentroens begrunnelse: En bevitnet Jesus-historie

En tro på «min tro» er en tro uten troverdighet. Den mangler begrunnelsen i en bevitnet historie om Jesu lidelse, død og oppstandelse, slik Det gamle testamente vitner om ham. Til begrunnelsen hører også den fortsatte Jesus-historie: den Oppstandnes nærvær i den forsamlede menighet, virksom med evangeliet og sakramentene, forvaltet slik han har befalt.

En kristen «vet» på hvem han tror (2 Tim 1:12). Vi har lært svaret i ettertid - i påskeperspektivet, og sitter inne med et facit-svar. Oppfatter vi den enestående og underfulle nyhet, like slitesterk hver eneste gang. Tidsavstanden er ikke problemet, men *posisjonen*. Vi befinner oss i samme posisjon som de to Emmaus-vandrerne: Uten Guds svar, er deres problem vårt eget. *Lk 24:21 -Vi håpet at han var den som skulle forløse Israel. I dag er det tredje dagen siden dette hendte.*

Problemet er ikke dagenes antall, men vår uforstand og treghet til å forstå Jesu undervisning i Det gamle testamentes skrifter, v 25 - *Måtte ikke Messias lide dette og så gå inn til sin herlighet?* Dette spørsmål kan bare han stille som har oppfylt Guds løfter. Han befri fra syndens og dødens lov, men befri ikke fra livets utfordringer og problemer. Han oppreiser fra døden i våre synder til livssamfunn med Gud, men tilfredsstiller ikke våre dagsaktuelle behov. Lik Emmaus-vandrerne, søker mennesker sine drømmers oppfyllelse og gir sitt «god-dag-mann-økseskaft» til svar i møte med den Oppstandnes virksomme nærvær i kirkens rom.

Da finner noen løsningen i de brennende hjerter, v 24 - *Brant ikke våre hjerter i oss da han talte til oss på veien og åpnet Skriftene for oss?* - Man forveksler virkningen med årsaken: Jesu tomme grav (Joh 20:1-10). Med handlende allmakt har Gud bevitnet Jesu undervisning i Skriftene om sin person og sitt verk.

Så er det ikke følelser, men *skriftbevis* som begrunner «vår hellige tro». Den er Guds tro, stilt frem for verden i gudmennesket Jesus som led, døde og oppstod til «*et levende håp*» (1 Pet 1:3). Kirkens Kristus-bekjennelse er gitt *fra himmelen* (Mt 16:16f). Disippelmøtene med den Oppstandne før Himmelfartsdagen var møtene med Guds eviggyldige «amen» til sitt forsoningsverk i Jesu Kristi død (Åp 5). Den inkarnerte Guds Sønn i Jesu skikkelse er Visdommen «ovenfra» (Joh 3:31, 8:23). Kristentroens årsak er ikke trosopplevelser, men «*Guds ord og vitnesbyrd om Jesus*», Åp 1:9. Begrunnelsen er Guds handlende allmakt i en bevitnet Jesus-historie, slik Skriftene har sagt (1 Kor 15:1-3). Denne begrunnelse kan virke sterke fø-

lelser, men hjerter i brann begrunner ikke troen. Åpenbaringsordets Gud er troverdig. Guds troverdighet er kristnes troverdighet og kirkens legitimitet på samfunnets arena. «*Vi kan ikke tie med det vi har sett og hørt*», forklarte Peter og Johannes, anklaget for Det store råd (Apg 4:20).

Men den prest eller predikant som motsier apostelordets lære, eller medvirker i en kirkevirksomhet som motsier kirkens grunn, de har et troverdighetsproblem. De begrunner sin tro med eget eller andres skjønn, meninger og syn på saken. De kommer med sitt eget og tyder Skriften på egen hånd, slik falske lærere og deres lærefader alltid gjør (Joh 5:43, 7:18, 8:44, 1 Pet 1:20). De vil bygge opp «*sin egen rettferdighet*», sier Herrens apostel (Rom 10:3).

Fortid og nåtid i Jesus-historien

Likeså unik som Jesu legemlige oppstandelse, er oppdraget å forkynne omvendelse og syndenes forlatelse i hans navn, og kirkens samfunn med Kristi legeme og blod, rakt frem i vel-signet brød og vin, og spist og drukket, slik hans ord sier. Og likeså unik er den løse og bindemakt som han ga apostlene sine og deres etterfølgere i prekenembetet, og likeså befalingen å døpe og lære dømte å leve i kirken slik han har befalt. Unik er denne virksomhet, for uten Jesu oppstandelse, ville den aldri ha funnet sted noe sted. Jesus-historien i fortid fortsetter i nåtid med ytre midler, forvaltet slik han har befalt i den forsamlede menighet. De hører sammen i en underfull virkelighet, lik roten og treet, eller legemet og lemmene.

Mennesker trenger kunnskap om mange ting, men ingenting er viktigere enn gudskunnskap fra Gud. *Joh 17:3 – Dette er det evige liv, at de kjenner deg, den eneste sanne Gud, og ham du utsendte, Jesus Kristus.* - Her gjelder det å prioritere riktig, så vårt daglige orienteringspunkt er kunnskapen fra åpenbaringsordets Gud. *Gal 4:9 – nå når dere kjenner Gud, ja, hva mer er, når dere er kjent av Gud, hvordan kan dere da igjen vende tilbake til disse svake og fattige grunnkreftene i verden? Vil dere trelle under dem igjen?*

Tekster til ettertanke: Fil 3:10f. 1 Kor 15:1-4, 1 Joh 2:1f. Mk 9:24-26, Joh 11:17-43. Lk 24:26f, 32, 44-47.

Kristentroens hemmelighet: Syndere frelst av nåde for Kristi skyld

Gud frikjenner ingen av hensyn til personens kvaliteter, suksè, posisjon eller formildende omstendigheter. Frikjennelsen har en eneste årsak: Guds Sønns lidende lydighet i Jesu skikkelse, like fra unnfangelsen i jomfrur Maria's morsliv til han utåndet på korset. Vi kan være sterke i troen, eller svake og anfektet, men vår faste borg er Guds miskunnhet i Jesus Kristus (Sal 46). *Mk 9:24 - Jeg tror, Herre, hjelp min vantro! Lk 17:5 - Gi oss mer tro!*

Troen omfatter mer enn kunnskapen. Den er først og fremst tillit til Guds verk i Jesu Kristus. Vår frelse er Guds Sønns lidende lydighet i Jesu skikkelse – og ingenting annet. Heb 11:4f, 7, 13.

Kristus er ingen tilskuer til sitt fullbrakte verk: Han er alle dager den trofaste og sanndrue Oppfylleren, virksom i den forsamlede menighet, hvor som helst på jorden. Her er han Guds gave-rettferdighet, som evangeliet åpenbarer. Og her tjener han oss med evangeliet og sakramentene, og lar oss kjenne Gud i hans kjærlighet og sette all vår lit til ham. Følgelig omfatter troen mer enn kunnskapen. Troen er først og fremst tillit til Guds verk i Jesu tjenerskikkelse – og ingen gud foruten ham.

Til bibelstudium:

Lk 24:26f, 32, 44-47. 1 Kor 15:1-4, 1 Joh 2:1f. Jf Mk 9:24-26, Joh 11:17-43.

Guds trofasthet, 2 Tim 2:13, Rom 5:10, 8:32.

Den første kjærlighet, Sal 122:1, Jer 2:2, Åp 2:4.

Den svake tro: Menigheten i Filadelfia, Åp 3:8. Sakarias, Lk 1:6, 18, 20.

Troens trøst Guds løfte, gitt den enkelte i dåpen: I motgang, Mt 6:26, - under verdens forakt, Joh 16:33, - i sykdom, Fil 1:21, - i prøvelser og under lovens tukt, Rom 3:19.

Troen går aldri mot den rett utlagte Skrift fra dens Herre, Mt 4:4, 1 Kor 4:6, 15:1-3.

Lovsangens årsak: Guds løfters oppfyllelse. Jomfru Maria, Lk 1:46-55. Sakarias, 1:68-79. Herrens Nattverd: 1 Kor 11:23-25, Mt 26:26-28. Jf Åp 5:9ff.

Evangeliet åpenbarer Guds rettferdighet i Kristi selvhengivende kjærlighet. Jes 53:11. Troens rettferdighet er Jesus Kristus i sin lidende lydighet, oppreist fra de døde. Jes 24:16, Joh 16:10, Apg 3:14, 7.52, 22:14, 1 Pet 3:18, 1 Joh 2:1.

Kristentroens årsak er kunnskapen fra åpenbaringsordets Gud, Heb 1:1-3. Evangeliet lar oss kjenne Guds innerste hjertelag i den han utsendte, Joh 17:3, og lar oss tenke Guds tanker til frelse, 1 Kor 2:2.

Med skriftbevis har Jesus tydet sin persons hemmelighet og sin frelsergjerning, Mt 16:21, 20:28, Lk 24:44-47, osv. Skriftbevis stadfester Guds troverdighet, som oppreiste Kristus fra de døde: 1 Kor 15:3 og 17. Jf 2 Tim 1:4, 12b, 4:7, 2 Tim 4:4, 2 Pet 1:16.

Troen har Guds Rettferdighet i Jesus Kristus. Virksom med sin fornyende gjerning, foregriper han den kommende verden. Skaperverkets midler kan også gjøre undergjerninger når han vil og de tjener til vårt beste. Han er den kjærlighet (agape) som kan kaste fjell på havet, Mt 21:21. Han utrustet apostlene sine med Åndens gaver mer enn andre kristne, og blant dem gaven til å gjøre undergjerninger, Mk 16:17f. Derfor skrev Paulus, 1 Kor 13:2 - *"om jeg har all tro, så jeg kan flytte fjell"*. – Undergjerninger frelser ikke. Det er ved evangeliet og sakramentene Gud gir oss nåde til å tro og gjøre etter sin gode vilje (forkl 3 trosart).

Gud Helligånden virker ved evangeliet den tro som oppfyller det første bud. Troen kjenner Gud i Jesus Kristus, lik en venn å stole på (jf Abraham, Rom 4). Denne tillit til løftenes Gud er Gud Helligåndens suverene skapelse og verk. Den evangeliske tro er Guds tro. Den kan ingen dødelig prestere eller medvirke til. Utelukket fra troens årsak er den ydmyke underkastelse, de selvkloke tankerekker og heroiske kraftanstrengelser. *Rom 1:22 - Da de ga seg ut for å være vise, ble de dårer.* Jf 1 Kor 1:20, 2:1-5.

Fra bekjennesskriftene:

Evangeliet har adresse til hvert menneske. Guds kall er alvorlig ment, FC Ep 11:8, SD 11:29, 34. Gud kaller gjennom ytre midler – især Ordet, samme Ep 118, SD 11:27.

Ånden kommer dem til hjelp som hører Guds ord og tar vare på det. Han hjelper dem til å høre evangeliet om troens rettferdighet, klart og tydelig, Apol 4:230.

Vi mottar Den Hellige Ånd når vi hører evangeliet, og blir oppreist ved troen på syndenes forlatelse for Kristi skyld. Da begynner vi å tenke rett om Gud, frykte ham og elske ham, Apol 4:135, CA 20:29.

DHÅ's indre vitnesbyrd: FC Ep 11:31, SD 11:73f.

Vi tror at Gud er en forsonet Gud og syndene tilgitt for Kristi skyld. Med Kristus til gave, virket Den Hellige Ånd ny vilje lyst og kraft, så vi kan begynne å oppfylle Guds lov, Apol 4:45, 86, 115f, 125, 132, 293, 20:15.